

Въведение

Има си гума за онези моменти, в които очакванията не се сбъдват. Нарича се *живот*.

Моите последователи в социалните мрежи ме познават като *онази забавна майка*, която открива хумор във всяко къоше на майчинството, вечно се тъпче с браунита и пие кафе направо от кафеварката. Обичам хумора. Нуждая се от него. Да се оправяте с живота без хумор, е като да се опитвате да ядете супа с вилница. Естествено, все ще си набавите някакви хранителни вещества, но ще пропуснете най-хубавото. Само че за да приема майчинството откъм смешната му страна и да се изправя смело пред умопомрачителните житейски предизвикателства, отначало се нуждаех от нещо далеч по-основно и жизненоважно – от надежда.

Преди 13 години бях самотна майка, която живееше в една стая с двете си буйни, прекрасни и неуморни малки деца. Разкъсвах се между две работни места и се възползвах от всяко улеснение, включително приемах, без излишна гордост, помощ от свой приятел, който работеше в *Стар-*

ДРЪЖ СЕ!

бъкс, под формата на безплатни сладкиши, изостанали от хладилната им витрина.

Една сутрин, още в самото начало на родителската си изява и наскоро след развода, се събудих от звучното звънене на двата си ходещи будилника: двете ми деца, едното – на 2, другото – на 3 години. От редовно недоспиване и липса на лично пространство човек изпитва нещо като махмурлук – един вид родителски махмурлук. Предната вечер не бях пила, но бях изконсумирала толкова тревожност и сълзи, че на сутринта се чувствах напълно замаяна. Бях си легнала късно – превита на пода до дъветажното детско легло, дълго подреждах и попълвах документите за голямото приключение, което бях насрочила за този ден.

След като настаних децата в столчетата и закопчах коланите, горещо им се помолих поне 80 процента от мъфините – вече споменатата безплатна закуска от *Старбъкс* – да отиват в устата им, а не по грехите им или на пода на колата. И се впуснахме в нашето приключение.

Житейски съвет: винаги наричайте стресиращите ангажименти *приключения!*

Нашето *приключение* онази сутрин ни отведе в Отдела за социални грижи. Преди няколко дни бях продала венчалната си халка, за да платя наема, и се надявах да бъде одобрена за помощи под формата на ваучери за храна. С изключение на колата, от която се нуждаех, за да ходя на работа, не ми беше останало нищо друго, което да продам, за да си плащам сметките.

Когато дойде моят ред, прекрасните ми деца лудееха из чакалнята като че венозно им вливаха чиста захар. Грабнах по едно хлапе под всяка мишница и заставах пред гишето, за да си подам заявлението. Служителката изстреля залп от въпроси, попрелисти документите, които бях подготвила толкова старателно, и нито веднъж не си направи труда

ВЪВЕДЕНИЕ

да ме погледне в очите. Не стига че се чувствах като нищожество, което не може да обезпечи базисните нужди на децата си. Нежеланието на жената, която стоеше на пътя ми към така необходимите ресурси, да ме удостои дори с поглед, сякаш не съм човешко същество, само засили самопрезрението ми. За миг се зачудих какъв ли е нейният живот. Дали ù се е случвало като мен да се усеща потисната, самотна, объркана, без пукнат цент и на прага на самоубийство? Дали има деца, които да обича повече от всичко на света? Дали ù се струва, че заслужават много повече от всичко, което изобщо е в състояние да им предложи?

Прибрах децата у дома, в малката ни стая, много късно, изпълнена с облекчение и изгарящ срам. Едва сдържах тъгата, която ме обзе, докато събличах и събувах Матей, опитвайки се същевременно да накарам Лука да седне на гърнето преди сън. Сред целия този хаос Матей обхвана нежно страните ми с мъничките си ръце, впери в мен големите си кафяви очи и каза:

– Мамо, бичкам твоето мауко суатко лице.

Сърцето ми щеше да се пръсне. Как разбра, че тъкмо в този миг се нуждая от любов?

– Милото ми момиченце, толкова си сладка! – очите ми плувнаха в сълзи. – Обичам те и много обичам да хващаш лицето ми така със скъпоценните си ръчички.

А тя изфъфли, с длани, все още здраво прилепени о страните ми:

– Има сополки в ръчичките.

(Преди децата бих се погнусила. А след децата? Просто най-обикновен вторник.)

Когато най-сетне ги сложих в креватчетата за следобедния сън, посегнах към една от многото наченати книги. Като малка не си падах по четенето – за ужас на учените си родители. Баща ми даже веднъж рискувал живота си в

ДРЪЖ СЕ!

самолетна катастрофа, защото отказал да се спусне по аварийната пързалката без книгите си, за които се върнал. Слязъл последен, стиснал скъпоценната си чанта. Но аз не бях наследила неговата пристрастеност към четенето. Твърде съм шавлива, за да седна с книга. Или изобщо да седна. До момента, в който нещата се промениха.

Не знам дали очите ми се бяха уморили от плач, или умът ми копнееше да се разсее от пълния ми провал в живота, но изведнъж се увлякох. Надеждата – ето какво ме караше да разлиствам страниците на книгите, които ми попадаха; книги за групи жени, чийто живот по нищо не приличаше на моя, но които търсеха и намираха същата утеха, която търсех и аз: надеждата.

Прекарах много нощи така, на пода до детското легло, като пресмятах бакшишите, за да се уверя, че имам достатъчно пари да платя сметките и този месец; чувствах се безполезна като майка и бягах в книгите винаги, когато дните ми идваха в повече и бяха изпълнени с толкова сълзи и крясъци, че ставах безчувствена към всичко. Към лошото, към истинското зло, към случайните добрини, към настоящото положение. Всичко ми се струваше еднакво незначително.

Докато един ден открих в себе си куража да спра да се нося безпомощно по течението.

Вложих достатъчно време и достатъчно творческа енергия, за да натрупам нужните финансови и емоционални ресурси, така че няколко години по-късно да си позволя двустайно жилище за моето малко семейство. *Двустайно* означаваше нещо много повече от *допълнително* пространство. Означаваше, че съм спряла да буксувам. От постелка на пода до детското легло преминах на матрак, после на легло и накрая – на своя собствена спалня. Напредвах. Позволих си отново да се влюбя. Изградих кариера, която ми

ВЪВЕДЕНИЕ

гаваше усещане за целеустременост. И се радвах на децата си, които цъфтяха.

Десет години, след като бях опряла гъното, се намерих в един страшно шикозен небостъргач, седнала на една маса с едни страшно шикозни хора. Срещата беше такава, че си обръснах мишниците (и двете) и си сложих блуза без следи от детски ДНК материал. Шикозните хора хвалеха видеоклиповете и публикациите, които от няколко години споделях онлайн, и се възхищаваха на големия ми брой последователи в социалните мрежи. Смятаха ме за достатъчно успяла, за да ми предложат нещо повече.

– И така, Кристина, какво всъщност искаш? Телевизионно шоу? Серия беседи в различни градове? Какво искаш да правиш с живота си?

– Искам да бъда за другите това, от което се нуждаех, когато бях на гъното – изтърсих неочаквано и гласът ми пресекна.

За пръв път изричах подобни думи и дори не се бях замисляла по въпроса. И все пак това беше мисията ми – ясна като бял ден. Думите съдържаха отговора на въпроса защо съм се преборила с всичко. Какво ме е накарало най-после да се надигна и отново да заживея. Защо чувствах неугържимо желание да споделя своята история, своя хумор, своята надежда.

Не познавам човек, който да не е *повреден*. Не познавам родител, който да не среща затруднения. Всеки от нас съжалява, страда от неуспехите си, олюлява се под бремето на собствената си несигурност. В най-трудните моменти имаме чувството, че мракът ще цари вечно. Но не е така. Възможно е да намерите усещане за смисъл, за стойност, за свързаност и хумор в живота си още сега – във взаимоотношенията си с вашите деца, с вашите приятели, с партньора си и със себе си. Възможно е да не изпитвате усещане за застой и поражение.

ДРЪЖ СЕ!

Дръжете се за живота и не се предавайте. Но не застивайте и не ставайте пасивни, не бъдете безчувствени към доброто, което се случва навсякъде около вас дори когато животът е най-объркан. Не е нужно да се подлагате на най-новата 27-стъпкова програма за личностна трансформация. Не е нужно да се допитвате до някоя всезнайна майка, на която всичко ѝ е ясно. (За ваше сведение: не ѝ е. На никого не му е ясно всичко.) Не е нужно да се стремите към нещо повече – повече пари, повече вещи или повече отговори. Трябва само да се разкриете. Да се заявите точно такива, каквито сте. Несъвършени и некъпани или идеално издокарани. Просто такива, каквито сте.

Без значение пред какво сте изправени, не е нужно провалът да бъде краят на вашия разказ. Винаги можете да сложите след сполетелите ви беди една хубава запетая с удебелен шрифт, да си поемете дълбоко дъх и да продължите право напред.

Дръжете се, но не застивайте. Продължавайте да прелиствате страниците, докато не стигнете до някоя по-лесна глава, и току-виж сте се оказали на едно по-добро място. При това с прясно изпечен сладкиш от *Старбъкс*. И с достатъчен запас от надежда.